

РЕШЕНИЕ

№ 1637

гр. Плевен, 20.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, XI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ася Тр. Ширкова

при участието на секретаря ПЕТЯ СТ. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от Ася Тр. Ширкова Гражданско дело №
20234430102341 по описа за 2023 година

и на основание данните по делото и закона, за да се произнесе, взе предвид следното:

Иск с правно основание чл.92 от ЗЗД .

Настоящото гражданско дело е образувано по искова молба на “***, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.*** Ж.К. **** бл.20, ап.10, представлявано от Т.К., представляван от процесуалния си представител адв.Л. Г. против „***, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление с.*** ул.*****. Ищецът твърди, че с ответника били в търговски отношения. На 01.03.2022г. сключили договор за продажба, като съгласно чл.14 от договора, доставените стоки се заплащат по цени и в срокове, посочени във фактура, проформа фактура, Приложение №1. Съгласно чл.15 от Договора, продавачът издава фактурата в деня на получаване на стоката от купувача, придружена със стокова разписка. Твърди, че чл.16 посочва начин на плащане – по банков път или в брой в офиса на продавача, а чл.18 определя падежа на плащане, фиксиран в издадената фактура. Твърди, че след изтичане на срока, върху сумата се дължи неустойка, уговорена като лихва до окончателното плащане на задължението съобразно с чл.19 от договора. Твърди, че в резултат на изпълнение по договора, ищцовото дружество

доставило на ответника препарати за растителна защита, семена и торове на обща стойност 197330,80 лева, за които издал фактури и получил стокови разписки. Твърди, че на посочения падеж – 30.09.2022г. ответникът не извършил плащане на дължимите суми. На 16.12.2022г. ответникът заплатил 11330 лева, а на 20.02.2023г. – платил сумата от 186000,80 лева. С оглед на тези плащания ищецът твърди, че ответникът бил в забава от 76 дни за заплащане на сумата от 197330,80 лева за периода от 01.10.2022г. до 16.12.2022г. и в забава с 66 дни за заплащане на сумата от 186000,80 лева за периода от 16.12.2022г. – 20.02.2023г.. Съобразно уговореното между страните за периода на забава се дължи лихва за забава в размер на 1,5 % месечно, респективно годишна лихва в размер на 18 %. За периода 01.10.2022г. – 16.12.2022г. дължимата сума е в размер на 7498,57 лева, а за периода 16.12.2022г. – 20.02.2023г., дължимата лихва върху главницата е в размер 6138,03 лева. Общият размер на възникналото задължение е в размер на 13636,60 лева, получено от сбор на съответните суми на лихвата за забава. Ищецът твърди, че съгласно чл.79 ЗЗД, когато длъжникът не изпълни точно задължението си, кредиторът има право да получи изпълнението заедно с обезщетение за забава. Страните са уговорили неустойка, която не се явява прекомерна и с оглед разпоредбата на чл.92 ЗЗД не подлежи на доказване. В заключение моли съда да постанови решение, с което да осъди ответното дружество да му заплати сумата от 13636,60 лева обезщетение за забавено изпълнение на задължението за плащане по Договор за покупко-продажба от 01.03.2022г. ведно със законната лихва считано от 27.04.2023г. до окончателното изплащане.

В едномесечния срок ответникът е представил писмен отговор, в който оспорва иска. Твърди, че никога не е оспорвал съществуването и изискуемостта на вземанията, посочени в исковата молба и не е отказвал тяхното изпълнение. Твърди, че недобросъвестното поведение на ищеца е причина за неизпълнението. Твърди, че по молба на ищцовото дружество в ОС Плевен било образувано т.д.№140/2022г., по което на основание чл.389 ГПК е допуснато обезпечение чрез запор върху банкови сметки, което станало причина да не може да плати задълженията си по издадените фактури. Ответникът твърди, че следва да бъде освободен от отговорност, тъй като съществуващото изпълнение на вземания на ищеца се дължи единствено на обстоятелства, произтичащи от наложени обезпечителни запори върху

банковата сметка на ответника в ПИБ на основание определение №337/19.09.2022г. по т.д. № 140/2022г. по описа на ОС Плевен.

В съдебно заседание двете търговски дружества се представляват от процесуалните си представители. Поддържат доводите от исковата молба и писмения отговор.

В дадения от съда срок ищецът е представил писмено становище, в което цитира съдебна практика относно наличието на причинна връзка между своето неизпълнение и неизпълнението на задълженията на кредитора.

По делото е представен договор, сключен между страните на 01.03.2022г. по силата на който ищцовото дружество „***** в качеството си на продавач се задължил да продаде на ответното дружество „**** в качеството на купувач на препарати за растителна защита, семена и торове, специфицирани по вид, количество, цена и срок на плащане, определени във фактурите и стоковите разписки. Съгласно договора, в чл.18 от същия, страните договорили, че срокът за окончателното заплащане на закупените препарати и семена по силата на този договор е фиксиран в издадените фактури.

Не е спорно между страните и се установява също и от представените по делото с исковата молба фактури, неоспорени от ответника, че в периода 15.03.2022г. – 01.06.2022г., ищцовото дружество продало на ответното дружество препарати на обща стойност 197330,80 лева. Не е спорно между страните и се установява, че падежът за всички процесни фактури е 30.09.2022г. Не е спорно между страните, че на 16.12.2022г. ответното дружество е заплатило на ответното длъжима сума в размер на 11330 лева, а на 20.02.2023г. сумата от 186000,80 лева.

Видно от приложения по делото договор, съгласно чл.19 от същия, след изтичане на срока за плащане, определен във фактурите, тече лихва за забава в размер на 1,5 % месечна лихва, изчислена до момента на окончателното изплащане на сумата по договора или изпълнение вместо плащане. Не е спорно между страните, че неустойката изчислена съобразно договореното в чл.19 е в размера на 13636,60 лева.

Спорно по делото е дължима ли е процесната неустойка и с оглед направеното от ответника възражение дали в случая неизпълнението се

дължи и на обстоятелства, за които кредиторът е отговорен.

С оглед установеното от фактическа страна, че падежът по процесните фактури е 30.09.2022г., а плащанията са извършени на 16.12.2022г. и 20.02.2023г., съдът счита, че ответникът дължи неустойката, предвидена в договора и тъй като същата е договорена между търговци, не подлежи на доказване.

Съдът не споделя доводите на ответника, че неизпълнението се дължи на обстоятелства, за които кредиторът е отговорен. Съдебната практика приема, че общото правило на чл.83 ал.1 ЗЗД, съгласно което длъжникът може да се освободи изцяло или отчасти от отговорност за обезщетение, когато неизпълнението се дължи на обстоятелства, за които кредиторът е отговорен е относимо и в случаите на договорена неустойка (Р.147/16.07.2013г. по гр.д.№1372/2012г. IV г.о. ВКС). Но трябва да се изследва въпросът за причините, поради които длъжникът и съответно кредиторът са допуснали забава и как тя се е отразила върху изпълнението – дали му е попречила или го е отложила. Също ВКС приема, че дори ищецът да е престира с забава, това е правноирелевантно, щом поведението му не е каузално спрямо причинената му конкретна вреда (Р.№164/03.02.2016г. по т.д. №1890/2014г., I о. на ТК на ВКС). За да се освободи от отговорност и заплащане на неустойка, ответникът следва да докаже : 1. че точното изпълнение на неговото задължение е обусловено от изпълнението на конкретно задължение на кредитора и 2. да докаже наличието на причинна връзка между своето неизпълнение и неизпълнението или забавеното изпълнение на задължението на кредитора.

Видно е действително, че обезпечението е допуснато на 19.09.2022г, а падежът е бил на 30.09.2022г., но следва да се отчете обстоятелството, че фактурите са издадени в един предходен период – април – юни 2022г.

От друга страна ответникът е платил задълженията си през декември 2022г. и февруари 2023г., като към този момент, запорът не е бил вдигнат. Това доказва, че въпреки, че сметката му е била запорирана, ответникът е имал възможност да плати.

Отделно от това ответникът не доказва, че към датата на падежа, сумата, която е била запорирана по молбата за обезпечение е била единствена сума, с която е разполагал. Т.е. ответникът не доказва възражението си, че

неизпълнението му за заплащане на дължимите по фактурите суми на падежа – 30.09.2022г. се дължи единствено на обстоятелството, че сметката му е била запорирана по молба на ищцовото дружество.

Следва да се посочи и обстоятелството, че не може кредиторът да бъде държан отговорен за наложения заповор, тъй като същият е допуснат от съда и то при гаранция.

Отделно от това следва да се посочи, че ответникът има възможност да претендира вредите в размер на неустойката, по реда на чл.403 ГПК в случай, че предявеният иск, по който е образувано гр.д.№ 140 /2022г. по описа на ОС Плевен бъде отхвърлен с влязло в сила решение.

С оглед изложеното, съдът счита, че предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен. С оглед изхода на спора, ответникът дължи на ищцовото дружество направените по делото разноси съобразно представения списък в размер на 2225,46 лева, от които 545,46 рева държавна такса и 1680 лева адвокатско възнаграждение.

По така изложените съображения Плевенският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл.92 ЗЗД вр. чл.19 от Договор за покупко-продажба от 01.03.2022г., „****, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление с.*** ул.***** №2 **ДА ЗАПЛАТИ** на “****, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.***, ж.к. ****, бл.20, ап.10, представлявано от Т.К. сумата от 13636,60 лева, ведно със законната лихва, считано от 27.04.2023г. до окончателното изплащане, представляваща неустойка в размер на лихвата за забава в размер на 1,5% месечна лихва, изчислена до момента на окончателното изплащане на сумата по договора.

ОСЪЖДА, на основание чл.78 ГПК, „****, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление с.*** ул.***** №2 **ДА ЗАПЛАТИ** на “****, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.***, ж.к. ****, бл.20, ап.10, представлявано от Т.К. разноси в размер на 2225,46 лева, от които 545,46 рева държавна такса и 1680 лева адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Плевенския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____